

İzleme ve Savunuculuk Ortaklıkları Yoluyla Türkiye'deki Dezavantajlı Grupların Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklarının Desteklenmesi Projesi

Destekçi: Avrupa Birliği

Ortak: İnsan Hakları Bilgi ve Belge Sistemleri (HURIDOCS) (Ana Başvurucu)

Süre: 36 Ay (2 Ocak 2023 – 2 Ocak 2026)

Bütçe: 725.097,27 €

Faaliyet alanları: Kapasite geliştirme, izleme ve raporlama, savunuculuk

Projenin Amacı:

İzleme ve Savunuculuk Ortaklıkları Yoluyla Türkiye'deki Dezavantajlı Grupların Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklarının Desteklenmesi Projesinin genel amacı, dezavantajlı grupların Ekonomik, Sosyal ve Kültürel (ESK) haklarını eşit kullanımının desteklenmesi ve güçlendirilmesidir. Bu amaca ulaşmak için proje, çeşitli sivil toplum aktörleri arasındaki işbirliğini güçlendirmeyi ve bu aktörlerin izleme ve savunuculuk faaliyetleri için kapasitelerini artırmayı hedeflemektedir. Devam eden ayrımcılık, şeffaflık eksikliği ve devlet tarafından yetersiz veri toplanması gibi sorunlara karşı proje, etkili izleme ve kanıta dayalı savunuculuk yapabilen daha güçlü sivil toplum aktörlerine olan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Türkiye'de dezavantajlı grupların ESK haklarını izleyen sivil toplum örgütlerinin (STÖ) sayısı azdır ve kapasiteleri sınırlıdır. STÖ'lerin çoğu medeni ve siyasi haklara odaklanırken, sadece birkaçı ESK hakları alanında uzmanlaşmıştır. Dezavantajlı grupların ESK haklarına erişimlerinin izlenmesine ilişkin sistematik çalışma yok denecek kadar azdır. ESHİD'in yürütmekte olduğu çalışmalar, dezavantajlı grupların ESK haklarının geliştirilmesinde sivil toplumun eksikliğini duyduğu en temel iki ihtiyacın izleme ve savunuculuk alanlarında teknik kapasitelerinin geliştirilmesi ve diğer sivil toplum aktörleriyle işbirliği kurulması olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda proje, ESK hakların uzun erimli ve sistemli bir şekilde izlenmesi, izlemenin savunuculuğa dönüştürülmesi ve sivil toplum aktörlerinin güçlendirilmesine duyulan ihtiyacı vurgulamakta ve bu alanlarda sivil toplum aktörlerinin kapasitelerini geliştirmelerine olanak sağlayacak bilgi, beceri, teknik araç ve ortaklıklar sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Proje dezavantajlı grupların ESK haklarına odaklanarak yenilikçi bir yaklaşım sunmaktadır. Bu amaçla aşağıdaki stratejiler benimsenmiştir:

- Yerel ya da ulusal düzeyde iş birliğine dayalı çalışmalarını teşvik etmek için alt hibe programı aracılığıyla yerel kümelerin oluşturulmasını teşvik etmek;
- İnsan hakları örgütlerinin ekonomik, sosyal ve kültürel hakları alanında izleme faaliyeti yürütmeleri için anket yöntemiyle ihtiyaç analizi yapmak;
- sivil toplum örgütleri ve aktivistlerin izleme, veri toplama, koruma, yönetme ve dijital güvenlik alanlarında kapasitelerini güçlendirerek etkinliklerini artırmak ve kanıta dayalı savunuculuğu güçlendirmek;
- Sivil toplum örgütleri, insan hakları savunucuları, akademisyenler, meslek örgütleri ve ilgili diğer paydaşlar ile politika yapıcılar arasında bilgi alışverişini sağlamaya yönelik platformlar oluşturmak.

Hedef gruplar ve nihai yararlanıcılar

- Yerel ve ulusal düzeyde dezavantajlı gruplarla çalışan hak temelli sivil toplum örgütleri ile insan hakları savunucuları ve aktivistleri;
- Temel haklar ve özgürlükler alanında çalışan akademisyenler;
- Araştırmacılar;
- Politika yapıcılar;
- Hak odaklı araştırma yapan gazeteciler.

Hedeflenen Sonuçlar

- Sonuç 1: Proje, dezavantajlı grupların ekonomik, sosyal, kültürel haklarını güçlendirmek için sivil toplum örgütleri ve aktivistleri arası ortaklıkları geliştirecektir.
- Sonuç 2: Proje, sivil toplum örgütlerinin ve insan hakları savunucularının veri toplama, koruma ve yönetimi ile savunuculuk konularındaki kapasite ve becerilerini artıracaktır.

Ana Faaliyetler

- ESK hakları üzerine çalışan sivil toplum aktörleri ve insan hakları savunucularının karşılaştığı zorluklarını ve ihtiyaçları belirlemek üzere üç haritalama çalışması.
- Dezavantajlı grupların ESK hakları üzerine çalışan sivil toplum aktörleri ve insan hakları savunucuları için yenilikçi izleme, veri toplama, veri koruma ve veri yönetimi tekniklerine hakkında çevrimiçi kaynakların geliştirilmesi.
- İnsan hakları savunucularını ve sivil toplum aktörlerini harekete geçirmek için yerel düzeyde sivil toplum aktörlerini bir araya getirecek iki alt hibe başvuru çağrısı.
- Yerel düzeyde çalışacak sivil toplum aktörlerine yönelik izleme, veri toplama, koruma, yönetme, dijital güvenlik ve savunuculuk alanlarında kapasite geliştirme eğitimleri.
- Sivil toplum örgütleri, insan hakları savunucuları, akademisyenler, meslek örgütleri ve ilgili diğer paydaşlar ile politika yapıcılar arasında bilgi alışverişini sağlamaya yönelik politika diyalog toplantıları.
- Dezavantajlı grupların ekonomik, sosyal ve kültürel haklarına ilişkin izleme, belgeleme ve bilgi yönetimi faaliyetlerinde sivil toplum aktörleri ve insan hakları savunucularınca kullanılacak dijital bilgi havuzlarının oluşturulması.
- Teknik destek ve özel formatif oturumlar aracılığıyla sivil toplum aktörlerine ve insan hakları savunucularına dijital bilgi yönetimi araçlarının kullanımı ve uygulanması konusunda yardımcı olmak.